

Eaiuse Koguduse Teataja

Nr. 2 (21) 9. aastakäik	Ilmub tarvidust mööda.	6. aprillil 1939. a. Hind 10 senti.
	Wastutaw toimetaja ja wäljaandja õp. J. Järve Eaiuse kirikla.	
Mu olgu Jumalale kõrges!		

Teiste eest.

Karistus oli tema peal, et meil rahu oleks, ja tema haavade läbi on meile tervis tulnud. Jes. 53, 5.

Wääsijat ootas Israeli rahwas. Ta pidi tulema, kui wõidukas kuningas, kes oma wägede ees sammub wõidult wõidule ja wabastab rahwa wõõraste walitsuse alt. Uga prohwet näeb sügawamalt ja kaugemale. Ta tunneb, et tõsine wabanemine ei saa sündida üksi lahinguwäljal ja mööga abil, waid see tähendab midagi rohkemat. Selleks on tarwis teatud waimset olukorda ja seesmisi wäärtusi, on tarwis mitte üksi wõitjaid ja kaskijaid, waid kõigepealt näilisel wõidutuid ja ennastsalgawaid teenijaid, kes walmis on oma kõrge eesmärgi eest ohwrit tooma ja isegi kannatama. Nii see ka sündis. Päästja pidi kandma raskeima koorma, pidi andma oma elu. Kristuse surma saladusest ja mõistatuselst kostab kõige pealt see sõna: **T a o n m e i e e e s t s u r n u d .** Ta pidi surema, et meie elaksime. Ta on kannatanud, et meie rõõmsad ja õnnelikud olla wõiksime. Ta on meie haiguse enese peale wõtnud, et meie terweks saaksime. Ta on meie süü enese peale wõtnud, et meie julgelt Jumala palgesse waadata wõiksime. Ta on kannatanud kogu, mida meie ära teeninud oleme, ja on meie patu läbi riitunud Jumala õiguse lepitanud.

Meie oleme harjunud sellega, et igaüks wastutab ise-ene eest. Kuid sümenehes Kristuse kannatuse peamõtte-tesse näeme, et kannatamine teiste eest ja ohwritoomine on Jumala maailma põhikord. Kui waatame Jumala loodusesse ja siis Jeesuse ristile ja küsime, mis on kõige suurem ja sügawam, mida nad meile ilmutawad, jõuame peagi kindlale ja selgele otsusele, et ulatuslikumaks seaduseks on nähtus: „üks teise eest“ wõi n. n. solidaarsuse seadus.

Kogu maailm on nähtuste ja ainete ühendus. Ükski algelementidest ei seisa üksi oma ette, waid nad on sees üksteisega. Teadus on kindlaks teinud, et looduses ei kao ükski liitweterale. Reegi on öelnud, et kui kõl-nägew film tähelepaneks inimese jalaastumist maapinnale, siis ta näeks selle mõju ulatumist Siriuseni ja weel kaugemate taewa tähtedeni. Ühendus ja siduwus walitseb kõikjal. Looduseelu põhjened sellel tõstiasjal, et areng ja kõrgemale astmele tõusmine on seotud walu ja kannatu-sega ning eneseohwerdamisega. Et taim kasvada wõiks ja juuri ajada, peab liwi purunema. Taim peab surema, et temast uus tärkata ja tõusta wõiks. Taim on toi-duts loomadele, millest oma lorda end toidawad teised loomad — ja kõige pealt inimene, keda teenib maapind, loom ja kaasinimene. Inimene elab tubande- ja mil-jonitefordesest ohwrist. Kui suure waewa ja millise ohwri saawutus on riie, millegi end katame, leib, mida söme

ja kõik muu, mida igapäewases elus tarwitame. Oma isiwilistatsoonit ja kultuuri eest wõlgneme tänu neile arwu-tulle teerajajatele ja arengu kandjatele, kes inimkonda on aidanud edasi wiia. Wabaduse ja iseseiswuse eest wõl-gnewad tänu rahwad neile lugematule wõitlejatele, kes oma töö, püüdeid ja elugi selleks ohwerdanud on.

Inimese sünd, kasvamine ja areng saab wõimalikuks ennastohwerdawa ema armastuse läbi.

Igas saawutuses, ja igas leiduses peitub ohwer, waewa ja enesetalgamine. Igas kunstiteoses, igas haarawas kõnes ja loomingus on südamewerd. Terwed hi-hid ja mäehelikud maakeral on tekkinud wäikeste ela-wate olewuste säänukest. Mõnda on ka see waimne pind, millel seisame ja millest lõikame wilja, rajatud nii paljude põlweke kannatusele ja ohwirile. Kus iganes maailma edasi on wõidud, seal on ohwreid toodud. See maaljab kõige pealt arengu kohta usu ja kõlbuse alal. Siin näeme kannatust teiste eest kõrgemal kujul kui mu-jal. Kui teistel aladel suured hulgad ohwritoomisel kaas-tegetwad on, näeme, et seal, kus tegemist elu kõrgemate wäärtustega, ainult ükiskind wähesed arawalkitud on.

Kõige suuremaid, kõige wagamaid, puhtamaid ja pa-remaid on Jumal ilka määranud kannatama teiste eest. Nad peawad kätma eel tundmatuil teedel. Sajandite loormad pannakse nende õsule. Häda, mida teised waewu tunnewad, piinab neid surmanti, Wendade walud ja kahlused on nende kanda. Nad ei taha midagi enesele, waid nad kannatawad teiste eest. Nad surewad sageli, enne kui kumab nende aadete wõidu hommil, ahastuses ja wastaste wõidu hüüete ning „tarkade“ pilte all. Nad lasewad end arasjalata ja ristilüüa just nendest, kelle eest nad kannatawad. Uga nad murrawad tee läbi ja nende rajatud radadel wõiwad teisedki käia. Meed ükiskind, keda ohwerdadi, kisuwad kaasa hulki, kellest neid kide-takse ja austatakse, kuigi warem naerdi ja mõnitati. Tu-gewatele, julgetele jumalalähedastele hingedele järgiwad wäikesed, igapäewased ja ristatse kaasa. Siis nad ela-wad nende mõtetest, tunnewad nende südamega ja rää-giwad nende sõnadega.

On olemas kannatamine teiste eest. Kas on ka süu-kandmine ja süülepitamine teiste eest? On kindlasti. Waadake elu! Kuidas ema astub wälja oma lapse puu-dule eest! Ta kannab mitte üksinda selle wälised taga-järjed, waid kannatab selle all ka seesmiselt, sageli palju enam, kui laps ise.

Kui rahwa elus on suuri hädasid ja puudust, mater-jaakset wõi waimliselt, kes kannatab kõige rohkem selle

all? Mitte süüdlased ise kõiges selles, kelle filmad on kaetud nägemisels, waid kõige paremad, kes kõige wähem süüdi ja kes tunnewad üldist häda ja süüdi, kui oma loormat. Nad hoiatavad ja osiwad ning näitawad päästeteed, kuid satuvad wiha ja põlguse alla ning saawad märtriteks. Kes tegi rohkem, kui Jeremias et kohut kõrwale juhtida Juuda rahwalt? Kes on aga weel rohkem kannatanud, kui tema? Teised leidsid, kuidas end rahustada, temal aga lõhkes walust süda. Uga tema elutöö, tema ohwer sai kaljuks, millele uus Israael hiljem astus. Mitte enamused ja juured hulgad ei ole need, kes kõige sügawamalt rahwa waimlist häda tunnewad, waid wähemuses olewad üksikud paremad ja puhtamad. Nad kannatawad, mõistlewad ja manitsewad, kuid neid ei tunnustata ja neile waadatakse sageli kui eluwõõrastele ja rahwa waenlastele. Nad kannatawad teiste süü eest, keda nad sellega päästavad. Nendest elatwad aga ometi hulgad.

Jeesuse kannatamise iseäraldus on, et see sündis teiste eest. Mitte oma enese pärast ega enese tarwis polnud talle see wajalik. Ta oli süütu, kuid mõttis oma kanda teiste süü. Ta oli puhas, kuid läks patuste juure, mitte kui meelearandusjuulustaja, waid kui sõber ja wend. Ta tegi tööd, palvetas, nägi waewa päewad ja ööd, et kõiki lõmmata jumalariiki, õiguses ja tões. Ta nägi, et see korda ei lähe sel wiisil. Walus ja pettumuses lelab ta Jumalast näidatud tee mõidule — ohwri tee. Ta läheb seda teed mõistluses ja kuulatuses. Ta mõistab kannatuse mõtet sügawamalt, kui Wana Seaduse prohwet. Ta tunnistab: „Inimese Poeg ei ole tulnud, et end teenida lasta, waid, et teenida ja oma elu anda lunastushinnaks paljude eest.“ Ta pidi tundma õppima inimese alatust, ja kanda kehalist ja hingelist piina, pilget, toorust, truudusetust, tänamatust, äraandlikkust ja pimedat wiha. Seda kõik meie pärast ja meie eest. Ta laskis enese peale wälja walada inimlikku pattu, walet, filmakirjateenimist, omalastu. Ta wiis inimese patu ristile, sest tema armastuses ja halastuses näeme Jumala armastust ja halastust ja õigime warju temalt — oma abastuses.

Ta suri meie pärast ja meie eest, sest see, mis teda ristile wiis, on seefama jumalawastane loomus, mis on ka meie sees. See on tõe ristiks. Rist on ülemtipp selles korras, mis walitseb Jumala maailmas. Ta on wõrako, mille kaudu walguse ja elu lained hooawad siia waesesse pimedasse maailma. Temas murdub läbi — ajaloo sügawam mõte ja Jumala teede lõppsiht — jumalariik, milles wastastikkune teenimine ja aitamine on ülimaks seaduseks. Kristuse surm on maailma ajaloo pöörddepunkt ja lehkohj.

Kannatamise aeg ja selle sügawpunkt — Suur — Neede ei ole meile üksi mälestamisels ja waatlemisels ning arullemisels, waid teotsemistungi äratamisels ja tohuste meeletuletamisels igale ristiniimesele.

Suured ülesanded on kristlusele täita maailmas, iseäranis aga praegusel ajalul. Tõsised hädaohud on ähwardamas maailma, aga ootamas ka suured töötused. Kust peab tulema abi? Kes peab terwels iegema inimkonna haige südame? Siin aitab ainult üks tee, wana ja tuntud kannatuse tee. Kannatuses ja ohwris peitub

lunastus ja pääsimine maailmale. Seda ei too ilusad sõnad ja walitud-laufelised wiisakad diplomaatide kõned, ei organisatsioonid ega mingid koondised ja liikumised, ei tarkus ega kohanemine aja tuultes, waid ainult üks kannatus ja ohwer. See on Jumala maailma kord, et mitte hulgad ei awasta ega leiuta tõe, waid see antakse üksikute ohwri läbi. Hultade pöörumine tõele sünnib aeglaselt ja pikkamööda.

Õjimestele tormidele sammuvad ifka wastu üksikud wabatahtlikud. Need wabatahtlikud peawad olema paremad, puhtamad ja wapramad. Inimese arengu tingimuseks on ifka olnud asjaolu, kuiwõrd on leidunud niisuguseid.

Paremad meie hulgast peawad sammuma läbi moodsagi aja mülgastest, peawad end lastma mudast ja porist loopida, nõnda nagu seda tegi Õnnistegija Jeesus Kristus — ja mülkad kuiwawad. Peab leiduma neid, kes walmis on teenima teisi, walmis olles kannatama ülekohut ja tige dust. Need on suured kujud, kelle film ulatub waatama üle tänapäewa laugemasse tulewikku. Nad kannawad tõe sids, mida kaasaeg sageli hülgab, kuid mille pärast on ometi tulewik. Teiste pärast ja teiste eest peawad kanda waid walu, teotust ja mõitlust et sammuda uutel lootuse teedel. Maailma peab abistatama selle jumalariigimeelsuse ja mõtte läbimurdmisega täiuse riigist, nagu see kõrgema kehastuse on leidnud Jeesuse surmas. Peawad tulema inimelad, kes wendade häda rohkem tunnetawad, kui oma häda ja kellele üidsuse häda on neile isiklikuks etteheitels ning kes tunnewad kohustust aidata. Niisugune meelsus awaldub ohwris. Ohwer aitab ja teeb imet. Sest ohwer on jumalikkude päritolu, on üleloomulik. Selle ees põlwitab inimene.

Wanas Roomas oli meelil komme rahwa lõbustamisels inimeste ja loomade surma hirmu nautimisega. Kui aga kord üks munt end heitis gladiatoorite wabele ja tema elu kustus nende mõõladest, siis kaotati niisugused lõbustused. Mida muidu ei suudetud, seda juutis ohwer.

Kolgata rist seisab ja küsib meilt, milline on meie ohwer ja oja. Ta kutsub kõiki meid teenimisele ja ohwriks täiuslikkuma ja parema elu loomiseks. Ohwer ei ole üksi kannatus ja walu, waid ühtlasi ka suurem au ja õnn, ning õndsus. Ohwer on Jumalale kõige lähemal. Jumal on armastus, armastus on aga ohwer. Nõnda on Jumal ohwer, ja ohwritooja kõige lähedases Jumalale.

Ristitegaard ütleb: „Lind oksal, lill aafal, pöder metsas, kala meres, lõpmatud hulgad rõõmsaid inimesi hõistawad: „Jumal on armastus.“ Kuid üle kõige selle kostab kui sügawusest ohwri hülde: „Jumal on armastus!“

Uga kõige mõisamine kostab Kolgata ristilt see hülde, et Jumal on armastus.

Nõndasamuti, kui kannatuse ajale järgneb rõõmus ülestõusmise pühä, nii kroonib kannatust ja ohwrit tõe õiguse ja armastuse mõit.

E. E. L. K. Laiuse koguduse 1938. aasta aruanne.

Ristitud 55 poisslast, 51 tütarlast, kokku 106 last.

Kes usub ja keda ristitakse, see peab õndsaks saama. Mark. 16, 16.

Õnnistatud 34 poissi, 43 tütarlast, kokku 77.

Mina olen selle peale julge, et see, kes teie sees hea töö on alanud, seda ka lõpetab Jeesuse Kristuse päevani. Vil. 1, 6.

Laulatatud 42 paari.

Ei ma lase sind mitte, kui sa mind ei õnnista. 1. Moos. 32, 27.

Armulaual käinud 448 meester., 975 naister., kokku 1423 inimest.

Mina olen eluleib. Joh. 6, 48.

Surnud 71 meester., 57 naister., kokku 128 inimest.

Surnult sündinud 2 tütarlast.

Üle 80 a. said vanaks 5 meester., 11 naister., Kokku 16. inimest.

Kõige vanem meesterahvas, Jaan Leivategija, Juhani p. Jõgevast sai 88 a. 26 päeva vanaks.

Kõige vanem naisterahvas, Mari Väärt, Tõnu lesk, Rakkest sai 90 a. 6 k. 16 päeva vanaks.

Enesetapjaid oli 1 meester. Õnnetut surma said 3 meester. ja 1 naister., kokku 4 inimest.

Meil pole siin mitte jäädavast linna, vaid meie otsime tulevat. Ebr. 13, 14.

Armastusandeid annetatud:

Vaestele 111 kr. 89 s. (selle hulgas lõikuspüha korjandus — 15 kr.), keskkassale — 10 kr., sise-misjoni heaks — 14 kr. 55 (surnutepüha korjandus — 14 kr. 30 s.), kiriku heaks — 74 kr. 55 s., kuhu kõige rohkem tarvis — 11 kr. 50 s., pimedate heaks — 2 kr. 65 s., kiriku valgustamiseks — 25 kr. 35 s., misjoni heaks — 3 kr. 70 s., kalmistu korraldamiseks 5 kr. 50 s., pidalitöbiste heaks — 50 s. Kokku 261 kr. 19 s.

Saa teed lahti oma käe, ja täidad kõik, mis elab, hea meelega. Psalm 145, 16.

Loterii-allegri tulud ja kulud.

Naiskomitee poolt 14. aug. korraldatud loteriil müüdi ära 6407 piletit à 5 s. s. o. kokku sissetulek 320 kr. 35 s. Võitudeks ja riigimaksudeks läks 166 kr. 09 s. Riigimaksudeks saadi võitudelt 9 kr. 76 s. Seega ülejääk 164 kr. 02 s.

Vöormündrite koosolek

peeti ära õpetaja majas 12. jaan. s. a. Koosolek algas õpetaja palvega. Koosolekust võtsid osa kirikuvanemad K. Tootsas, A. Alekand, Kr. Rahn, J. Tooming, K. Tarma, H. Vahtre, K. Lani, J. Seinoja, V. Simberg, M. Tropka, E. Velling, J. Karu. Koosolekut juhatas õpetaja, protokollis H. Vahtre.

Harutati läbi päevakorda võetud koguduse elu küsimused ja peeti nõu selle üle, mida teha tuleks koguduse elu edasiseks arendamiseks. Leiti, et on vanemaid, kes oma lapsi õigel ajal ei risti, ega saada ka õigel ajal leeri. Leidub veel ka laulatamata registreeritud abielusid, olgugi, et niisuguste arv järjest väheneb. Samuti leidub küllalt neid, kes harva ar-

mulauast osa võtavad ja muidu koguduse elust vähe hoolivad. Koosolek otsustas kõigile vöormündritele ülesandeks teha oma ringkonna kohta täpsed andmed koguda kõigi nende nähete kohta. Ühtlasi tehti vöormündritele kohuseks manitseda leiguid, et nad muutuksid elavateks kirikuliikmeteks ja oma kohustusi kiriku vastu täidaks. Otsustati ka selgitada, palju leidub haigeid ja vanu, kes ei saa ise kirikusse armulauale tulla, ja kellele õpetaja sõidaks kodu armulauda jagama.

Enamjagu vöormündreid on osaliselt juba oma ülesande täitnud, osalt tehakse seda lähemal ajal.

Koguduse sündmustik.

Ristitud 1938. a.

(järg)

75. Maie Olgo. 76. Este Öim. 77. Elve Peterson. 78. Maie Soo. 79. Ilme Ränkel. 80. Ants Surva. 81. Rein Isotamm. 82. Mart Kastan. 83. Osvald Indus. 84. Lembit Olgo. 85. Mare Kurvits. 86. Ann Parvits. 87. Jaan Annus. 88. Ilme Saar. 89. Helma Jürgenson. 90. Silvi Kukk. 91. Enn Aru. 92. Rein Peterson. 93. Jaak Jõeäär. 94. Vello Talvere. 95. Tuve Kuusk. 96. Viivi Lall. 97. Maito Kirsch. 98. Rein Sei. 99. Uno Kiis. 100. Eino Kiis. 101. Endel Vainomäe. 102. Jaan Ellus. 103. Viivi Martin. 104. Evi Nahkur. 105. Eevi Kiis. 106. Helje Sarap.

1939. a.

1. Kaljo Tõnts. 2. Vaike Mõtte. 3. Linda Lõoke. 4. Rein Simon. 5. Endel Freudenberg. 6. Ants Freudenberg. 7. Harri Tross. 8. Hilja Sirel. 9. Leida Väiba. 10. Elmet

Sarapuu. 11. Jaan Kirjutaja. 12. Ants Puusepp. 13. Taimi Pärn. 14. Hans Räpp. 15. Milvi Räpp. 16. Juta Räpp. 17. Jaan Kuslap. 18. Heino Kukk. 19. Vello Tepp.

Laulatatud 1938. a.

(järg)

42. Hans Keerus ja Ljubov Kangur.

1939. a.

1. Vladimir Mettik ja Hilja Helm. 2. Juhan Amor ja Linda Malm. 3. Reinhold Puhtz ja Leida-Armilda Lätt. 4. Johannes Neimann ja Leida Väiba. 5. Elmar Jürgens ja Aino Miller. 6. Johann Kirss ja Elli Poom. 7. Richard Leiten ja Helene Saar. 8. Johannes Kiisk ja Linda Ant. 9. Karl Aasmaa ja Amanda-Rosalie Aasvee. 10. Eduard Joonas ja Alide Peterson.

Surnud ja maetud 1938. a.

(järg)

116. Mart Voimann.

1939. aastal

1. Liisa Meiter. 2. Ida Lepp. 3. Kusta Lepp. 4. Kusma Kolpakov. 5. Sophie Regadik (Rägastik). 6. Jaan Karu. 7. Liina Pödra. 8. Mihkel Viik. 9. August Amann. 10. Andres Jürgenson. 11. August Kask. 12. Eduard Raja. 13. Mari Sein. 14. Jaan Sukk. 15. Peeter Leäne. 16. Aun Ploom. 17. Marie Past. 18. Marie Tõnts. 19. Mari Tamm. 20. Marie Kõiv. 21. Johannes Palts. 22. Ida-Lovisa Raja. 23. Emilie Pauk. 24. Johannes Noormägi. 25. Jaan Susi.

Jumalateenistuste kava.

I Ülest. pühal 9. apr. kell 7 hom. liturgiline jt. Laululehed. Laulukoor. Muusikakoor. Kell $\frac{1}{2}$ 11 peajumalateenistus. Laululehed. Kell 5 p. l. Jõgeval seltsimajas jt. Laululehed. Muusikakoor.

II Ülest. pühal hom. kell $\frac{1}{2}$ 11 jt. Lauluraamat.

Pühap. 16. apr. jt.

Pühap. 23. apr. jt. armulauaga.

Pühap. 30. apr. jt.

Pühap. 7. mail jt. armulauaga. Tütarlaste leeri algus.

Pühap. 14. mail jt.

Taevaminemise pühal 18. mail jt. armulauaga. Laululehed.

Pühap. 21. mail jt.

I Nellipühal 28. mail jt. armulauaga ja leeriõn-
nistamisega. Laululehed.

II Nellipühal 29. mail kell $\frac{1}{2}$ 11 jt. Kell 4 p. l. jumalateenistus Siimusti kalmistul (halva ilmaga Siimusti koolimajas).

Pühap. 4. juunil Kolmainu Jumala pühal jt. armulauaga.

Pühap. 11. juunil jt.

Pühap. 18. juunil jt. armulauaga. Eraleeri algus.

Võidupühal, 23. juunil jt. kell $\frac{1}{2}$ 11.

Jaanipäeval 24. juunil kell $\frac{1}{2}$ 11 hom. kirikus pihitjumalateenistus armulauaga. Kell 11 hom. kalmistu jumalateenistus. Laululehed. Muusikakoor.

JUHAN AASMAA

Mälestusi Laiuse kihelkonna kaitseliidusalga tegevusest Vabadussõjas.

2

17. det. hommikul tegime luurekäigu Mooste mõisa. Teel sattusime aga metsas varjul olevate punaste tule alla, mis nõudis esimese ohvri meie ridadest. Langes Jaan Zirk Päidlast, kuna Viigipuu, eesnime ei mäleta, pärit Jõgevalt, sattus vaenlase kätte vangi.

Kolm päeva hiljem, kui peatusime Võnnu kiriku juures, olin valvepostiks kiriku tornis, kust nägin Kastre poolt lähenevat ratsanikku, millest teatasin all seisvale meie sideratsanikule. Mees, nähtavasti veidi „punase kallakuga,“ teatas aga salga ülemltn. Piibule, et punaste ratsanikud tulevad. Kähku võeti maha meie telefoni keskjaam, koondati mehed ja oli teoksil kabuhirmus taandumine, kui selgus, et tegemist oli meie enese ratsa käskjalaga. Samal ajal saabus aga 2. jalaväe polgu käskjalg, kes teatas, et nemad taanduvad. Taandusime siis meiegi Luunja mõisa.

Pühap. 25. juunil jt.

Pühap. 2. juulil kell $\frac{1}{2}$ 11 noortepüha jumalateenistus armulauaga.

Pühap. 9. juulil jt. armulauaga ja eraleeri õn-
nistamisega. Laululehed.

Naiskomitee loterii Jaanipäeval.

Koguduse Naiskomitee loterii korraldatakse Jaanipäeval 24. juunil kell 1 päeval Laiuse seltsimajas. Loteriil tuleb loosimisele hulk väärtuslikke asju. Naiskomitee tegelased on talve jooksul käsitöötundidel rohkesti tööd teinud. Sissetulek loteriist läheb kalmistu uute värvate jaoks.

Meelespidamiseks kirikuskäijatele:

1. Kirikusse astudes ja kirikust lahkudes vaikselt palvetada!
2. Mitte juttu ajada või muul viisil kirikus kordarikkuda!
3. Mitte lahkuda kirikust enne jumalateenistuse lõppu või kui see möödapääsmatult tarvilik, siis sündigu see vaikselt ja laulu ajal!
4. Kuulata tähelepanelikult jutlust ja osa võtta palvetõsiduses kogu jumalateenistusest!

Jõululaupäeva eelõhtul kuivas meie salk üsna kokku. Kuna ohvitserid olid kõik Tartus ltn. Kuperjanovi juures, kasutasid sealse ümbruse mehed juhust ja läksid igitiks oma kodu. Jäi järele vaid kahekümneviiemeheline salk Laiuse, Vaimastvere ja Jõgeva meestest.

Helises telefon... ltn. Kuperjanov teatas, et läheb Tartust välja, aga kuhu, seda ei kuulnud enam, kuna ühendus katkes. Ootasime veel omapead kuni hilisõhtuni. Hakkas saabuma Tartust tagasi vabaklastud vange, keda meie olime sinna saatnud ja kes suurustasid:

„Meie teiega arveid õiendama ei hakka, aga kui Tartu mehed tulevad, siis teid küll enam siia ilma ei jäeta.“

Kuna Tartust enam mingeid juhiseid ei saanud, korjasime püssid ja muu sõjamoona mõisast võetud

Kroonika.

Kiriklik elu.

Möödunud aasta lõpunädalad olid halva ilmastiku tõttu etasoodsad kirikliku elu elevusele; kuna valitses kange pakane ja puudus lumetee. Seda võib ütelda eriti ka jõulupühade ja aasta vahetuse jumalateenistuse kohta.

Jõgeval olid jumalateenistused I jõulupühäl, uuel aastal ja kolmekuninga pühäl: Osavõtt oli elav. Kolmekuninga pühäl oli korraldatud Jõgeval Naiskõmiteme poolt jõulupuu, kus vaestele lastele ja lastele lasterikastest perekondadest jagati 130 pakki 126 kr. 45 s. väärtuses, milline summa tuli korjandusest pr. Marta Asperi ja proua Pill'i kaasabil.

Laiuse Ühispanga 1938. a. 31. dets. ärisels

näitab suurenemist Kr. 11 388.80 võrra, olles tasakaalus Kr. 110 758.98 eelmise aasta Kr. 99 370.18 vastu. Suurenenud on osakapital Kr. 10 037.52-lt kroonile 10 727.—, tagavara kapitalid Kr. 4 715.16-lt kroonile 4 779.95, hoiusummad Kr. 57 365.21-lt kroonile 59 137.54 ja diskonto vekseid Kr. 30 507-lt kroonile 36 839. Vähenenud on tähtajalised laenud Kr. 35 261-lt kroonile 35 171 mis on tunnus panga portfelli paranemisest.

Jõgeva Majandusühisuse uus äriruum

on nüüd lõplikult valminud. Selle tõttu on võimalik olnud kõigi müügi- ja kaupade koondamine ühte majja, mis omakorda jällegi võimaldab ostjaskonna kiiret teenimist, sest kõik kaubad on nüüd kättesaadavad ühes ruumis. Seoses äriruumi laiendamisega on Majandusühisus võtnud müügile uusi kaubaartikleid, kuna teiste juures on võimalus avanenud väljavaliku suurendamiseks. Äri läbikäigu pideva ja jõudsa kas-

Paar päeva hiljem tegi üliõp. Peterson meie salga ajutise juhina korralduse Laiuse vallavanemale K. Asperile esimesel võimalusel võtta valla asjaajamine punastelt üle ja saata küüthobused Eesti sõjameeste viimiseks Jõgevale. Tõime jällegi oma sõjamoona peidupaigast välja, millest eneste varustamisest ülejäänud osa saatsime „Laiuse kaitseliidusalga isa“ vallavanema K. Asperi kätte.

Kuna Laiusel ja Jõgeval olid punased sees, õnnestus meil nende vahelt metsateed jõuda 9. jaan. Jõgevale, kus kivitee otsas kohtasime 2. jalaväepolgu 3. roodu ülemat alamkapten Tannenbaum'i, kes esiteks meisse suhtus teatava umbusuga, kuna tulime ju punaste rinde tagant n. ö. „punaste poolt,“ kuid olukorra selgitades ühinesime tema rooduga, mille koosseisus võitlesime kuni Vabadussõja lõpuni.

Minu kaaslasist kaitseliidusalga loomispäevilt kuni Vabadussõja lõpuni olid minuga ühes eesliinil ja võtsid kokku 93. lahingust osa Joh. Lindus, Joh. Kuslap, ja Aleks. Muts, kellede teeneid on hinnatud II liigi 3. järgu Vabadusristi annetamisega,

vu tõttu tunti ruumipuudust äris juba varem, kuid äriruumide laiendamisele saadi asuda siis, kui Jõgeva Ühispank oma uude majja üle viidi, ning seega panga kasutada olnud ruumid vabanesid. Endised panga ruumid terves ulatuses ühendati majandusühisuse suure äriruumiga, mis nüüd oma alla haarab terve alumise majakorra. Ühtlasi ruumide laiendamise teostati põhjalik remont äri sisustuse juures, seda osaliselt asendades uue ja moodsamaga.

Kõigi ettevõtetud ümberkorralduste tõttu omab Jõgeva Majandusühisus nüüd nägusaima ja moodsaima äriruumi maal.

Jõgeva Majandusühisuse koosolek

peeti pühapäeval, 26. märtsil Jõgeva koolimajas, kust osavõtt oli väga rohke — 210 liiget. Koosolek, mida juhatas A. Oja, kujunes üksmeelseks. Juhatuses esimehe J. Aamisepp selgitusest nähtus, et ühisus on tõusnud maaühisuste seas kõige esimesele kohale. Seda on ühisus oma ruumide nägususe kui ka läbimüügi poolest. Ühisusel on praegu 6 harukauplust, oma tapamaja ja lihaäri, oma katusekivide- ning tsemmentkividetööstus. Peale selle teostab ühisus eksporttapamajale sigade kokkuostu. 1938. a. võeti ka Riigi Viljassalve vastu Jõgeva jaamas rukist ja nisu.

1938. a. aruanne kinnitati puhtakasuga kr. 8 104, kusjuures aasta läbimüük oli kr. 1 280 726.—

1939. a. eelarve võeti vastu 100 263 krooni suuruses.

Juhatuses väljalangenud J. Aamisepp valiti tagasi 182 häälega. Samuti valiti tagasi üksmeelselt 3 nõukogu liiget — Joh. Matson, Joh. Kask ja Joh. Stamm.

Revisjonikomisjoni valiti tagasi Joh. Paju, Aug. Poka, ning E. Mällo. Uutena J. Kuriku ja J. Tamme asemele valiti J. Pruuli ja J. Anton.

Tervitustelegrammid saadeti Vabariigi Presidendile, sõjavägede ülemjuhatajale ja Riigi Viljassalve juhatusse. Koosolek lõppes hümniga.

Lugege waimulikku kirjandust.

Witmasel ajal on rohkesti ilmunud waimuliku sisuga raamatuid. Nendest on mitmedki üsna väärtuslikud ja sobivad lugemiseks. Mõndagi on saadaval ka koguduse kantseleis.

Tellige kiriku häälekandjat „Eesti Kirikut“ ja lastele väga sobivat „Laste Sõpra“!

Ristivanemad, hoolitsege et Teie ristilastel läiks „Laste Sõber“!

Saagu üldiseks ilusaks kombeks et leeriõnnistamise päeval waderid oma ristilastele selle tähtsa päewa mälestuseks kingiksid lauluraamatu või mõne muu wäärtusliku waimuliku sisuga raamatu.

Teadaanne.

E. E. L. K. Laiuse koguduse juhatus teatab käesolevaga oma liikmetele, et 1939 a. liikmemaksu maksmise tähtpäev on 1. juuni 1939. a. Nõukogu otsusega tuleb nendel, kes oma liikmemaksu tähtpäevaks ära ei dienda, 50 senti lisamaksu tasuda iga isiku pealt. 1939. a. liikmemaksu suurus on järgmine:

1. Teenijad poisid ja tüdrukud, perepojad ja tütreid, maapidajate abikaasad ja lahitud kog. liikmed . . .	1 kr. 15 s.
2. Käsitöölised, kes iseseisvalt töötavad ja väike-
maapidajad, kel alla 4 hektari põldu . .	1 kr. 65 s.
3. Ametnikud ja maapidajad, kel 4—6 ha põldu	2 kr. 85 s.
4. Maapidajad, kel 6—8 ha põldu	3 kr. 85 s.
5. " " 8—10 " "	4 kr. 85 s.
6. " " 10—14 " "	5 kr. 85 s.
7. " " 14—20 " "	6 kr. 85 s.
8. " " 20—25 " "	7 kr. 85 s.
9. " " üle 25 " "	8 kr. 85 s.

Peale selle tuleb maksta 25 senti isiku pealt kerkimaksu ja 10 senti praostkonna maksu.

Liikmemaksu diendamiseks on kantsleil avatud igap. kella 9—3.

Tähtpäevaks liikmemaksu mittemaksjate kohta on maksete liikmemaksude sissenõudmine ühes lisamaksuga ja muude lisakuludega sundäite korras, mis aga uusi lisakulusid toob. Sellepärast tuleb koguduse liikmetel oma kohustused tähtpäevaks täita ja ka ksil wanad wõlad korraldada. Maksumõlgade pealt arwatakse wiitvitusmaksu.

Moodsaimad

„Ovald“

jalanõud.

Müügil **KARL KASELO** saapakaupluses

JÕGEVAL, Suur tän. 15. Telefon 96.

JÕGEVA ÜHISPANK

AKTIVA

Arveteseis 28. veebruaril 1939. a.

PASSIVA

Kassa ja hoiuarved teistes krediitasut Kr.	119 623.31	Osakapital	Kr. 63 580.50
Väärtpaberid ja väärtused	47 331.97	Tagavara ja muud omakapitalid	21 410.03
Diskonteeritud vekslid ja muud laenud	737 187.44	Amortisatsioonikapital	20 526.20
Korrespondendid	7 230.—	Hoiusummad	801 651.10
Garantii deebitorid	3 425.—	Võlad teistes krediitasutistes	37 290.01
Varandus	45 823.11	Korrespondendid	17 175.17
Kulud	4 559.76	Väljaantud garantiid	3 425.—
Muud aktivad	60 359.88	Tulud	15 229.22
		Muud passivad	45 253.24
	<u>Kr. 1 025 540.47</u>		<u>Kr. 1 025 540.47</u>

Pank võtab raha hoiule ajakohase %-ga, annab hääde kindlustuste vastu takistuseta laenusid ja tolmetab kõiki panga operatsioone.

Pangal tule- ja murdvarguse kindel varakamber.

Juhatus.

Jõgeva Majandusühisus

JÕGEVAL, Suur tän. 11. Telefon 34.

Harukauplused: Aidus, Pedjas, Laiusel, Kuremaal, Lustiveres, Puurmannis.

Lihakauplus, vorstitööstus, Livonia õlleladu ja katusekivi tööstus Jõgeval, Turu t. 4, tel. 99

Soovitab oma ostjaskonnale kevadiseks hooajaks ja pühiks kõigist oma kauplustest igasugu

hooaja- ja väga palju uudis- ja moekaup

Hinnad soodsad. Suuremate ostude puhul järeelmaks võimalik.

Suure läbimüügi tõttu kaup alati värskelt. Uutes ajakohastes ruumides.

Ostjaskonna teenimine

kiire ja korralik.

Austusega JUHATUS